

IZHAJA VSAK DAN

Indi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 avt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 avt. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstni lista do 5 vrst 20 K, vsake nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 1-20, za pol leta Kron 1-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Pošilno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 15. V knjigi za predloge se nahaja učen predlog podpredsednika Košutove stranke, bivšega državnega tajnika Ivana Totha, naj poslanska zbornica naroči finančnemu ministru Lukacsu, da isti predloži zbornici vse akte pogodbe, sklenjene med kabinetom Wekerle in avstrijsko vlado dne 8. oktobra 1907, tičeče se bančnega vprašanja, izlasti tajni zapisnik, ki se nahaja na to.

Na predlog predsednika je bilo sklenjeno, da se stavi predlog na dnevni red sobotne seje. Temu so sledili zaključni govori onih poslancev, ki so na generalni debati stavili sklepne predloge. Po govoru posl. Geze Polonyi-ja je bila debata prekinjena in razprava odgodjena na jutri.

Delegacija.

BUDIMPEŠTA 15. Jutri ob 5. uri popoldne bo imela ogrska delegacija plenarno sejo.

Srbski kralj Peter na potovanju v Rim.

PADOVA 15. Srbski kralj Peter je dospel semkaj po noči točno po urniku in je odpotoval v Rim.

BOLONJA 15. Kraljevski vlak s kraljem Petrom je danes zjutraj vozil tod mimo v Rim.

RIM 15. Kralj Peter je dospel semkaj ob 2-30 popoldne. Na kolodvoru so bili zbrani vsi ministri. Malo pred prihodom je prišel kralj Viktor Emanuel na peron, na katerem je bila nameščena častna stotinja. Ko je došel dvorni vlak, je godba zasvirala srbsko himno. Oba vladarja sta se poljubila. Ko sta kralja odkorakala častno stotnijo in predstavila došle ličnosti se je kralj Peter s kraljem Viktorjem Emanuelom odpeljal v palačo, živahno pozdravljen od množice, zbrane za špalirjem vojakov. Aklimacije so se na trgu pred Kvirinalom pomovile. Oba vladarja sta prišla na balkon zahvaliti se za manifestacijo.

Žrebanje.

DUNAJ 14. Na današnjem žrebanju sreček Bodenkredita prve emisije iz leta 1889 je zadela glavni dobiček 90 000 K ser. 2516 št. 15, drugi dobiček 4000 K ser. 2877 št. 95, po 2000 K ser. 1007 št. 91 in ser. 1807 št. 97.

Nesreča na železnici.

PARIZ 15. Ekspresni vlak, ki je včeraj popoldne odšel iz Pariza v Brest, je na postaji Courville trčil skupaj z nekim tovornim vlakom. Oba vlaka sta razun jedilnega voza ekspresnega vlaka zgorela popolnoma. Doselej so našli osem mrtičev. Število ranjenecv je veliko.

COURVILLE 15. Sporočena železniška nesreča se je dogodila ob 6-15 zvečer, ko je tovorni vlak, da bi se izognil, vozil vprek glavnega tira. V tem trenutku je pridrdral ekspresni vlak, vozeči s hitrostjo 80 km na uro, v bok, dočim je tretji vlak v istem trenutku zavozil v oba omenjena vlaka. Le stroj tretjega vlaka je bil vržen ob stran. Noben potnik tega vlaka ni bil poškodovan. Brzovlak je bil pa močno poškodovan. Več vozov, izlasti jedilni voz so šli na kose in

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomič. Poslov. Štefan Klavs.

„Danes se mora to vedno delati,“ je pristavil Domjanič.

„Vsekakor se mora,“ mu je vpadla baronica v besedo, „ali jaz sem bitje (besede „žena“ nalašč ni rekla), ki ne pozna stalnih regulas vitae (življenjskih pravil). Zahotelo se mi je, da sem bila ravno v Zajezdu, ko bi morala biti v Demerju. Poslušajte dalje! Iz Demerja sem šla v Lovrič in Kaštel. Tam je razven njiv mnogo senožeti in travnikov. Vedno je bilo dosti krme na teh posestvih, a jaz sem našla prazne šrambe, čeprav sem bila prišla, ko so bili že pokosili otavo. Živina mršava, zapuščena, in to sedaj, v času, ko bi morale biti šrambe polne krme. Kaj bo šele pozimi, prosim vas?! S čim naj preživimo slabotno živino, ako nastopi zgodnja zima? Ali naj živino prodam?... Kaj pa dobim za kost in kožo? Skoro da nisem znorela.“

„Sigurno so tudi tu varali vašo milost,“ je rekel Domjanič, pozorno živo poslušaje baroničino pripovedovanje.

„Kako ne?“ Stihala sem sama, da je

začeli goreti. 19 potnikov, ki so bili v jedilnem vozu, so se zamogli rešiti, ne da bi se bili poškodovali. Z reševanjem so začeli takoj.

Potovanje sultana v Albanijo.

CARIGRAD 15. Sultan bo potoval v Albanijo. Na svojem potovanju obišče Monastir in Skopje ter grob sultana Murada. Listi naglašajo pomen potovanja, ker je dementi govorici o ustaji, ki da se jo pričakuje na spomlad.

Influenca v Berlinu.

BEROLIN 15. Kakor poroča „Berliner Tageblatt“, razsaja v Berlinu influenza. Za to boleznijo je obolelo 12.000 do 14.000 ljudi. Umrljivost je večja nego lani.

Ustaja v Hodeidi.

CARIGRAD 15. General Izzet, načelnik generalnega štaba, je bil imenovan poveljnikom spedijskega zbora v Jemenu.

CARIGRAD 15. Glasom brzojavnih vesti iz Hodeide so ustaši napadli Said Ibu Hasana, ki je ostal zvest vladi in ki brani Hadšile. Ibu Hasan je odbil upornike. Med Sano in Menaa so nastavili 30 strojnih pušk, kar otežuje napad na Sano. Od tukaj je odšel v Jemen še en bataljon.

KUGA.

Pet slučajev kuge v Vladivostoku.

PETROGRAD 15. „Novoje Vremja“ poroča iz Vladivostoka, da so tamkaj pobrali na javni ulici pet kitajskih trupel, ki so bržkone umrli na kugi. Vsak dan prihajajo iz Mandžurije kitajski delavci. Dohajajoče tovore ne desinficirajo. V vagonih, ki vozijo žito ali fižol, je mnogo podgan in miši. Položaj v Vladivostoku je nevaren. V Fudjadanu ponehuje umrljivost.

HARBIN 15. (Petr. brz. ag.) Predvčeraj je umrlo za kugo 29 Kitajcev. Generalni guverner amurskega ozemlja je ukazal izgnati iz nikolskega in havarovskega okraja 4000 Kitajcev. Število smrtnih slučajev v Fudjadanu je padlo v zadnjem tednu. Predvčeraj jih je umrlo 43. Doselej so sežgali 7000 trupel.

Rim 15. Vseled lahke indispozicije ni papež danes delil avdijenc.

Berolin 14. Operni trg so včeraj oficijelno prekrstili v trg cesarja Frana Josipa.

Dunaj 15. Danes je umrl vseučilišni profesor za otroške bolezni dr. Teodor Escherich.

„Slovenec“ In ljudsko štetje v Trstu In — na Koroškem.

Našo vest iz laškega tabora — ki smo jo pa priobčili s potrebno reservo — da so v Trstu oficijelno našli 38.000 Slovencev, pospremlja „Slovenec“ s to-le pripombo: „Ta številka je mnoge zelo iznenadila; seveda je tržaški magistrat precej potvarjal, vendar vspricho toliko povdžane narodne zavednosti tržaških Slovencev je bilo pričakovati vkljub različnim nezakonitostim več številke.“

Kakor vidimo, je „Slovenec“ precej strog v svojih zahtevah do zavednosti tržaških Slovencev. Nič ne bi imeli proti temu, ker moremo in moramo povsod in od vseh Slovencev in njihovih vodstev zahte-

vati, da vrše svojo dolžnost v smislu narodne zavednosti in odločnosti. Kakor vsi drugi, tako se moramo tudi mi tržaški Slovenci podrežati kritiki in sodbi slovenske javnosti. Ravno zato pa smemo zahtevati jedno — to namreč, da za nas ne velja druga mera nego za druge ter da se našega dela ne meri z drugim vatlom nego delo Slovencev na drugih točkah periferije. Tudi če ostane pri številki 38.000, se bomo mogli tržaški Slovenci še vedno ponašati, da smo od zadnjega ljudskega štetja poskočili za dobrih 60 odstotkov. Nismo hoteli s tem napisati nikake baharije, ampak potrebna je bila ta konstatacija, ker se vspricho nje kaj drastično kaže kontrast med „Slovenčevim“ drezanjem tržaških Slovencev vzlic 60% narastku, in med „Slovenčev“ prizanesljivostjo nasproti koroškim Slovincem vzlic padu za kakih 30%! A tu moramo naglasiti, da mi dobro umevamo vzroke, ki jim je pripisati žalostni rezultat na Koroškem. Istotako pa bi smeli pričakovati od „Slovenca“ toliko objektivnosti, da bi čisto enake vzroke uvaževal tudi glede Trsta — vzroke, nasproti katerim je tudi največja slovenska zavednost obnemogla, kakor je bilo obnemoglo vodstvo koroških Slovencev nasproti nezasišlanemu terorju tamošnjih Nemcev. Tendenco v „Slovenčev“ pripombi nam jasno ovaja fraza, da je tržaški magistrat „precej“ potvarjal. Precej? Samo precej? Pri „Slovincu“ menda vendar čitajo druge slovenske liste in vedeti morajo, da so se v Trstu dogajali in se še dogajajo naravnost nezasišani škandali, najhujše zlorabe in gaženje zakona. Opozorjamo samo na slučaj, ko je neki našinec dobil kazenski nalog že zato, ker je v slovenskem jeziku izpolnil svojo polo, kakor da je raba slovenskega jezika kaznjiva po zakonu. To je tako-le en tipičen izgle, kako so nasprotniki poskušali vse možno, da bi ustrašovali naše ljudstvo. Opozorjamo tudi na nezasišane zlorabe uradne oblasti, ko so z magistrata pošiljali delodajalcem na dom pole delojemalcev, da so mogli prvi strohovati te poslednje in pritisniti nanje z grožnjami odpusta! Hočete-li še hujega terorja, še hujih zlorab? Za „Slovenca“ je pa to le „precej“! Ta „precej“ res ovaja njegovo tendenco. Umevamo jo: v Trstu so na slovenski strani vodili delo za ljudsko štetje tržaški voditelji, na Koroškem pa pristaši S. L. S.! Zato drezanje v Trst vzlic 60% narastku in prizanesljivost nasproti Koroški vzlic 30% padu.

Sicer pa opozorjamo slovensko javnost, da zadnja beseda ni še izgovorjena, ker bodo tržaški Slovenci tudi po zaključku štetvenega operata od strani magistrata znali še nadalje vršiti svojo dolžnost in utegne število 38.000 — tudi če so je res izračunali na magistratu — zadobiti še marsikatero korekturo!

Kje naj bo sedež italijanske univerze?

(Dopis). — V predvčerajšnji številki „Edinosti“ je nekdo predlagal, naj bi Koper določili kakor sedež italijanske vseučilišča. Pri tem je predlagatelj (tako se mi vsaj zdi) celo nekoliko zafrknil Italijane, ker jih tolaži s tem, da bo istrska paroplovna družba morda kar brezplačno prevažala italijanske

dijake iz Trsta v Koper in narobe. Pa pustimo to!

Kar se tiče sedeža italijanske univerze, moramo Slovenci presojeti vso stvar izključno s stališča narodne koristi. Zato se moramo najprej vprašati: Ali bi nam italijanska univerza v Kopru škodovala ali ne? Glede Trsta smo vsi na jasnem, in kakor stvar danes stoji, ne privolimo nikdar v to, da dobijo Italijani univerzo v Trstu. Dobro vemo, da bi se v tem slučaju italijanski element znatno okreplil na škodo našega ljudstva. In zopet se moramo vprašati: Ali bi bilo za nas boljše, ako bi prišla univerza v Koper? Odgovor je lahek. Koper leži v neposredni bližini Trsta. Parniki vozijo tja in nazaj vsake pol ure, tako, da bi bilo italijanskim dijakom zelo lahko bivati v Trstu in študirati v Kopru. Število dijaštva bi gotovo ne bilo manjše, četudi univerza bi ne bila v Trstu.

S stališča narodne koristi moramo ravnotako odklanjati italijansko vseučilišče v Kopru, kakor ono v Trstu in sploh v Primorju.

To stališče se mi zdi edino pravo in to stališče je zastopal v proračunskem odseku (ako se ne motim) posl. Ploj, ki je rekel, da italijansko vseučilišče sploh ne sme v primorske pokrajine, marveč edino tja, kamor spada, t. j. na Južno Tirolsko, v Roveret ali Trident. Tu živijo Italijani kompaktno, tu naj imajo svoje vseučilišče! V Primorju pa nikdar!

Politični položaj na Hrvaškem.

Saborske sličice. — Vlada osamljena. — zstop iz hrvatsko-srbske koalicije. — Adresna debata.

Zagreb 14. 2.

—B.— Vse politične stranke, zastopane v saboru, so si na čistem, da bo sabor razpuščen in da bodo razpisane nove volitve. To je tudi vzrok, da so se začele med seboj kregati. Ojunačil se je tudi „agrarec“ Stipica Radić, pa je v svojem govoru napadal vlado in uradništvo. V svojem odgovoru mu je dal ban Tomašić nekoliko lekcije, na kar je Stipica odgovoril ponosno, da se odreda banovega političnega varuštva! Brat Stipice, dr. Ante Radić, je šel nekoliko dalje in je odbrusil banu, da zaradi njegovega (banovega) odgovora nastane nova politična kristalizacija. Radića sta torej kar naenkrat postala korajžna. Nu, seveda: bližajo se nove volitve, torej čas, ko morata tudi ona pokazati nekoliko opozicijskega duha. Potem je dr. Mile Starčević lomil na levo in desno: po koaliciji, po vladi, po Radićih, po franko-furti-maših in na koncu koncev še po Supilu, ki ga je označil za... politično demimondkinjo!!

To razpoloženje je delovalo, da je vlada danes ostala osamljena na glasovanju o nujnosti predloga dra. Markovića o kršenju imunitete posl. Banjanina, katerega izročitev zahteva sodišče. To priliko je porabil dr. Benešić, ki se ne strinja s tem predlogom koalicije, da je izstopil iz koalicije.

Danes je začela adresna debata. Predloženi je pet adresnih načrtov: vlade, koalicije, skupine Mile Starčevića, Franko-furti-mašev in Radićevcev.

baronica, ki je postajala nestrpna, „da se niste še odločili postati zakupnik naših posestev. Mislila sem, da je to gotova stvar, ko vas je priporočal moj odvetnik.“

„Ne mislite, vaša milost,“ je hitel Domjanič, „da odklanjam to zakupnino. Samo ne želim kupiti, kakor pravijo, mačka v vreči, ker, odkritosrčno rečeno, moje materijelno stanje ni tako, da bi mogel vse to prevzeti na svojo škodo.“

„Kdo zahteva to od vas?“ je skočila baronica na noge, govoreč dosti razdraženo. „Samo od vas je odvisno, hočete ali nečete? Če nečete vi, se prijavij pa kdo drugi. In tako ne bo treba kupovati mačka v vreči, kakor pravite... Čudim se, da ste mogli kaj takega izpregovoriti. Tu so vam pod Božjim nebom vidna in pristopna vsa tri posestva!... Poglejte jih ter sodite... Ako ste gospodar, uvidite takoj, da cena, ki jo zahtevam, ni pretirana.“

Domjanič je zapazil, da je sanguinična baronica razdražena nad njegovim obotavljanjem, in da bi ga mogla, kakor je ona nagla v vsem, prav na kratko potisniti skozi vrata. In to bi bilo zanj zelo neugodno. Ni mu bilo toliko za zakup posestev, kolikor do tega, da si pridobi milost baronice Pudenciene, o kateri je vedel, da ima največji upliv na — Güto.

(Pride še.)

Franko-furtimaški načrt vrvi od iraz. V tem načrtu se zahteva pripojenje Slovencev, Dalmacije, Istre, Reke, Medjumurja, Zumberka, Marijindola, Bosne in Hercegovine. Torej načrt — velikohrvatskega kraljevstva!

Načrt koalicijske zahteva: revizijo nagodbe, gospodarsko in finančno samostalnost Hrvatske, upravno sodišče (Hrvatska je pravi unicum med državami radi tega, da nima upravnega sodišča), tajno volilno pravico po proporcionalnem zistemu, zboljšanje kmetovega kredita, zvišanje učiteljskih plač, pripojitev Dalmacije, Bosne in Hercegovine k Hrvatski in Slavoniji ter rešitev provizorija mesta Reke.

Načrt adrese pristave Mile Starčevića zahteva Veliko Hrvatsko, oni Radičev je tudi „državopraven“ in zahteva gospodarske pomoči za kmete. Za sedaj se zdi gotovo, da dobi adresni načrt koalicijske večino.

Dnevne novice.

Split ima glasovno ljudskega štetja 21.212 prebivalcev, od leta 1900 je naraslo prebivalstvo za 3099 oseb. Po narodnosti je 19.074 Hrvatov, 1303 Italijanov, 89 Nemcev in 749 druge narodnosti.

Poljaki in nova „Slovanska Enota“. Oživiljenje „Slovanske Enote“ ni vzbudilo samo pri Jugoslovanih in Čehih splošnega zadoščenja, marveč tudi poljski listi pišejo o „Slovanski Enoti“ zelo simpatično.

„Kurjer Lwowski“ odobruje spremembo pravil, na podlagi katerih se bo o važnih političnih vprašanjih odločevalo s splošnim glasovanjem, a ne z glasovi posameznih klubov. To dejstvo daje politični situaciji novo sliko. Bienenrth III., ki je že mislil, da bo imel opraviti s številnimi skupinami nezadovoljnih, je hipoma stal pred nasprotnikom, ki v zaprtih vrstah stopa v odločen boj.

„Nova Reforma“ konstatuje, da bodo v „Enoti“ igrali glavno vlogo Čehi. A pravila sama na sebi ne delajo še politike; potreben je program pozitivnega dela. Ako Čehi ustanovijo tak program in ne padejo zopet v zmoto izključne negacije, potem lahko obnove „Slovanski Enoti“ proročujemo lepši uspeh, nego ga je dosegla prejšnja.

Tako pišeta dva ugledna poljska lista. Žeteli bi bilo, da bi ne ostalo samo pri besedah, marveč da bi postali stiki med „Enoto“ in Poljaki čim tesnejši. Doslej, žalibog, tega ni bilo in so šli Poljaki večkrat svojo pot tudi tedaj, ko je šlo izključno za slovanske interese. „Slovanska Enota“, četudi ena najmočnejših parlamentarnih skupin, čudežev gotovo ne bo mogla delati in bo gotovo večkrat potrebovala pomoči Poljakov. Ako bodo ti hoteli tirati res slovansko politiko, bodo morali „S. E.“ podpirati vsaj tedaj, ko gre za izključno slovanske interese. In to je, česar pričakujemo od Poljakov: več slovanske politike!!

Konsistorija ne bo niti letos! Rimski, navadno dobro obveščeni dopisnik „New-Jork Herald“, poroča o konsistoriju, na katerem bi imelo biti imenovanih več novih kardinalov, sledeče:

Navadno javljajo se že pet šest tednov pred konsistorijem prve zanesljive vesti o njem. Sedaj ni niti sledi takim vestem. Italijanske jubilejne svečanosti pričnejo že 27. marca t. l. in zato je torej nemogoče, da bi se vršil papežev konsistorij, dokler se ne izvršijo te svečanosti. Radi tega ne bo tudi letos konsistorija in zato ne bo tudi nobeden imenovan kardinalom. Minula so že štiri leta, da ni bil nikdo kreiran kardinalom, a kaj takega ni bilo že več stoletij. V sv. kolegiju je sedaj 20 izpraznjenih mest, in je število kardinalov tako nizko, kakor ni bilo skozi več sto let. Prav tako je razlika med številom italijanskih in neitalijanskih kardinalov tako mala, kakor nikdar prej, ker nasproti 29 italijanskim je 21 neitalijanskih kardinalov. Polovica kardinalov je stara nad 70 let, in med njimi je veliko število zelo starih (med temi ima dr. Gruscha 91 let), vsled česar se število izpraznjenih mest bržkone še poveča tekom tega leta. Se pred letom dni je bil papež pripravljen, da se posvetuje s kardinali svoje kurije o kreiranju novih kardinalov, a sedaj tega predmeta niti ne omenja več.

Ah ti ljubi zavezniki! Kako ljubeznjivi so v Nemčiji napram avstrijskim podnikom, dokazujeta sledeča slučaja, ki ju je spravil socialno-demokratski poslanec Giirne v razgovor v pruskem deželnem zboru.

Nekega trgovskega nameščence, ki je potoval iz Avstrije skozi Nemčijo na Angležko, je v Rheine, na holandsko-pruski meji, ko je izstopil iz vlake, ustavil redar ter ga vprašal, kam potuje? Potnika so odvedli potem na carinski urad, kjer so ga preiskali in mu hoteli odvzeti tudi denar.

Se-le na njegov odločni protest je uradnik odnehal od tega. Ko se je potnik naslednji dan pritožil proti načinu, kakor se je postopalo z njim, so mu pokazali zaupno naredbo pruskega ministra notranjih stvari, nanašajočo se na inozemce, ki potujejo skozi Nemčijo. Rečeno mu je bilo: Da ste Vi Anglež ali Amerikanec, bi mogel neovirano potovati.

Slučno se je zgodilo tudi neki avstrijski zaročeni dvojici, ki je bila več let na Angležkem. Mož je prišel že preje štirikrat neovirano v London. Dvojici pa so v Rheine odvzeli denar in jo potem tirali po odgonu naprej! A morala sta poleg tega plačati še orožnika, ki ju je spremljal! Bila sta ogoljufana tudi pri menjavi denarja!

Nemci in slovensko vseučilišče. — Graška „Tagespost“ piše v zadnjem času precej zmerno o narodnih vprašanjih, zmerno, v kolikor je to od nemškega lista sploh možno pričakovati, in zmerno: v primeri z listi a la „Grazzer Tagblatt“. Včeraj je pa tudi ta list udaril na veliki boben nemškega šovinizma. Izrekel se je namreč proti slovenskim vseučiliščnim zahtevam. To svoje odklanjajoče stališče utemeljuje graški svobodomiseln list s tem, da Slovenci nimamo ne profesorjev, ne docentov, ne juridične literature, ne dovolj slovenskih gimnazij za lastno vseučilišče. Kar se tiče profesorjev, teh pač ne moremo imeti, dokler nimamo mesta, kjer naj bi poučevali. Kje naj bi danes poučeval slovenski vseučiliški profesor? Naj se nam da vseučilišče in profesorji se že najdejo.

Trditve, da nimamo juridične literature,

Buren shod državnega uradništva.

Pasivna rezistenca!

Včerajšnji shod tržaškega uradništva, ki se je vršil v gledališču Rossetti, je bil naravnost veličasten. Že mnogo pred 9. uro so neprenehoma prihajale trume tržaških uradnikov in uslužbencev, ki so napolnili prostorno gledališče od vrha do tal. Nič ne pretirujemo, ako trdimo, da je bilo navzočih 4000—5000 oseb.

Kmalu po 9. uri je otvoril predsednik uradniškega odbora, g. Resmini shod, pozdravil navzoče in je najprvo podal kratko zgodovino vsega gibanja. Govoril je približno tako-le:

Takoj 11. januarja po shodu v gledališču „Eden“ smo brzojavnim putem odposlali resolucije na ministerskega predsednika, ministra notranjih stvari, finančnega ministra in posl. Prochazko, da bi nas podpiral. Obrnili smo se tudi na Zvezo delodajalcev, na župana Valerio in na tukajšnje trgovsko zbornico. Vsi so nam obljubili pomoč. Dne 3. februarja nas je poklical k sebi namestnik in nam sporočil odgovor vlade, ki ga vsi poznate. Potem, ko je odbila vse naše zahteve, smatra odbor svojo nalogo za končano in polaga v vaše roke demisijo. Dne 6. februarja smo bili zopet pri namestniku. Prišel je namreč iz Dunaja ministerialni svetnik Pens, ki je rekel, da bi bila vlada vzlic neugodnemu fin. položaju pripravljena nekaj storiti in sicer za sedaj samo za najpotrebnejše, n. pr. za one, ki imajo dolgove ali mnogo otrok. Odbor je na to odgovoril, da so vsi uradniki potrebni in zato vztrajajo pri svojih zahtevah. Na vprašanje deputacije, zakaj uživajo uradniki na Reki 20 odstot. pristaniške doklade, je gosp. Pens odgovoril, da vladajo tam posebne razmere, da je Reka teritorij sama za-se itd. (Hrup in medkllici).

Predsednik jame na to čitati vladine ponudbe, a kmalu po prvih besedah ga zborovalci prekinijo z glasnimi klici: „Basta, basta!“

Tu priobčujemo tabelo, naravnost ponizujočih podpor, katere ponuja vlada:

TABELA		zneski podpor za poročene		
Uradniki in učitelji in sicer:		brez otrok	z 1-2 otroci	z več kot 2 otroci
VIII. činovni razred	70-80	100-120	130-160	
IX. „	60-70	80-100	110-130	
X. „	50-60	70-90	100-120	
XI. „	40-50	60-75	80-100	
Poduradniki	30-40	50-60	70-80	
Uslužbenici	25-30	35-45	50-60	
Poštni oficijanti	30-40	50-60	70-80	
Pisarn.	30-40	50-60	70-80	
„ pomočniki	25-30	35-45	50-60	
Davčni eksekutorji	30-40	50-60	70-80	
Pomožni uslužbenici	20-25	30-35	40-45	
Vsi drugi usluž.	20-50	30-75	40-100	

Kakor vidite je napravil odbor vse mogoče, v svesti si, da je vsikdar storil svojo dolžnost. Zato lahkim srcem polaga demisijo v vaše roke. (Dolgotrajen aplavz.)

Na to se je priglasi za besedo gosp. Nallis, ki je rekel, da je to, kar vlada ponuja, sramotno za državne funkcionarje, ker to je navadna miloščina. (Odobranje). Mi pa ne prosimo miloščine, ampak zahtevamo, da bo naše delo pošteno plačano. (Zivahno odobranje). Govornik je rekel, da so občinski, bančni in drugi zasebni uradniki vsi bolje plačani kakor državni in vendar tem ni bilo treba položiti nikake prispege. Izrekel je nado, da med državnimi funkcionarji ni izdajalcev, ker uradnik, ki

je pa čisto navadna nesramnost. Ravno slovenska juridična literatura je še precej razvita, a vsekako je tu vsaj podlaga. S slovenskim vseučiliščem bi se pa samo ob sebi razvila tudi tozadevna literatura. Mi n. pr. ne zahtevamo medicinske fakultete, ker znamo, da med nami še niso dani za to potrebni predpogoji. Ne zahtevamo tehnične, ker znamo, da za to še nismo pripravljeni, zahtevamo pa pravno fakulteto, ker so med nami dani vsi predpogoji za vspevanje te fakultete. Mi sami bomo pač najbolje vedeli, kaj nam je potrebno.

Na vsak način pa smo že toliko dozorili, da ne potrebujemo nikakih kuražtorjev, ki naj bi šele odločevali, kaj nam je potrebno in kaj ne!

Največa nesramnost in nebotično hinavstvo je pa trditev, da nimamo potrebnega števila gimnazij za polnjenje slovenskega vseučilišča. Da jih nimamo — kdo je temu kriv? Ali niso temu krivi vlada in z njno zvezi Nemci, ki nam kljub vsem zahtevam nočejo dati slovenskih srednjih šol? Če kje, se kaže ravno v tem pogledu nujna potreba narodne avtonomije, da bo vsaka narodnost sama odločevala o svojih kulturnih potrebah, ne da bi se trebalo zato še le pretepati z drugimi narodi.

Za besedo se je nato oglašil gosp. Strupi, ki je rekel, da se v razburjenju izreče marsikako sodbo in nepremišljen sklep.

Na te besede je nastal velikanski hrup. Niso mu pustili dalje govoriti. Še le ko je predsednik izjavil, da bo g. Strupi prišel do zasluzka, ki soglašajo popolnoma s stališčem zborovalcev, je nastal v gledališču mir, da je mogel g. Strupi nadaljevati začeta izvajanja. Rekel je, da je že oblika, v kateri vlada ponuja podporo, žaljiva za uradnike, ker za uradnika, ki nosi državno uniformo ni več dostojno, da bi nosil ubožno sprichevalo. *Akoravno smo reveži, imamo vendar toliko ponosa, da ne bomo te svoje mislije dokazovali z dokumenti!*

Kakor je bil govornik na začetku govora izžvižgan, tako je bil med daljnimi izvajanjem in koncem govora burno akklamiran.

G. Reminšek je pozdravil shod v imenu tržaških strokovnih organizacij.

G. Cumar je pričel emfatično proslavljati zasluge g. Pitacco, na kar se je začelo na eni strani ploskanje, na drugi strani glasno sikanje. G. Cumar je nato posvetil par besed vsem poslancem in jih pozivljaj, naj se zavzamejo za uradništvo.

Potem ko je govoril socialist Senica, je predsednik stavil vprašanje: *Ali sprejmete vladno ponudbo?*

Iz tisočev grl je tedaj zadonelo en sam: Ne!

Tedaj je predsednik g. Resmini izjavil, da smatra odbor svojo nalogo za izvršeno in zato polagajo člani istega svoje mandate. Shod je bil s tem zaključen.

V istem hipu, ko je predsednik gosp. Resmini izjavil, da zaključuje shod, je bilo vrženih iz tretje galerije doli na tisoče listkov s sledečo vsebino:

Tovariši! Akoravno je vlada odklonila naše opravičene zahteve, odgovorite s tem, da se strogo držite službenega navodila.

S tem je bila torej proglašena pasivna rezistenca.

Nam torej ne preostaja drugo, ko čakati stvari, ki imajo priti. Vsekako je že sinočnji shod glasen memento za vlado, da drž. uradništvo v Trstu ne bo pustilo, da bi se šalilo z njim.

Mestni svet tržaški.

Po stari navadi je tudi sinočnja seja začela točno pol ure kasneje, kakor je bila sklicana. — Predsedoval je župan dr. Valerio.

Potem ko je bil prečitan in odobren zapisnik zadnje seje, je župan naznanil, da so bili vsi koraki, ki jih je napravilo predsedstvo pri inž. Luzzatto v svrhu, da ga pregovori, naj umakne svojo odpoved kakor mestni svetovalec, brezuspešni. Prosil je zato, naj mestni svet vzame na znanje odpoved inž. Luzzatto.

Dalje je naprosil župana, da se je odpovedal mandatu svet. Zamatia. Na predlog svet. dr. Mracha se je sklenilo naročiti predsedstvu, naj podvzame potrebne korake, da pregovori svet. Zamatia, na umaknitev odpovedi.

Konečno je župan prečital pismo svet. Piani-ja, ki naznanja, da iz zdravstvenih ozirov odlaga mandat svetovalca.

Svet. dr. Mrach je predlagal, naj mestni svet naroči predsestvu, da skuša pregovoriti tudi svet. Piani-ja, da umakne svojo odpoved.

Svet. Cerniutz je rekel, da je razloga odpovedi svet. Piani-ja, iskati v dejstvu, da je Piani te dni predložil mestni plinarni oferto za dobavljanje električne sile. Govornik smatra zato, da oseba, ki je z občino v kupčijski zvezi, ne more biti ob enem mestni svetovalec, ker sta ti dve lastnosti nezdružljivi. Zato bo glasoval proti predlogu dr. Mrach-a.

Svet. Arch je potrdil, da je svet. Piani res predložil mestni plinarni neko oferto za dobavljanje električne sile.

Odpoved je bila vzeta na znanje. Nato je dr. Puecher stavil na predsestvo interpelacijo radi izjave, ki jo je dal podžupan dr. Daurant v zadnji seji proti socialistom, ki da ovirajo delovanje mestnega sveta.

Župan dr. Valerio je rekel, da odgovori na interpelacijo v eni prihodnjih seji.

Svet. Puecher je zahteval besedo, da obrazloži svojo interpelacijo. Ker je hotel pri tem čitati neke številke, a mu župan ni dovolil, je prišlo med dr. Puecherjem in večino do hrupnih prizorov, ki so trajali par minut. Dr. Puecher je hotel po vsej sili čitati številke, a župan mu to ni dovolil. Konečno se je odpovedal besedi, z izjavo, da se umakne nasilju.

Potem se je prišlo na ostale točke dnevnega reda. Bilo je rešenih v par minutah 12 točk. Med drugim so bili izvoljeni izmed manjšine namestniki za one odseke, v katerih je manjšina zastopana le po enem članu.

Dalje je bilo sklenjeno, da se zgradi zvezno cesto med Kontoveljem in italijansko cesto. Seja je končala ob 8:45.

Ljudsko štetje.

„Kriček slučaj“.

Z ozirom na notico, priobčeno pod tem naslovom v nedeljski številki, smo prejeli nastopno pojasnilo: V tej notici je bila trditve, da se je gospica hči g. veletržca Kozaka nasproti jednemu stanovančev hiše št. 27 na Belvederu, ki jej je prinesel slovenski izpolnjeno polo, izrazila zaničljivo o slovenskem jeziku. Ker bi se vgnenilo misliti, da sem bil jaz dotični stanovalec, izjavljam, da nasproti meni gospica ni rabila nikakih žaljivih besed, marveč je le pripomnila, da gre vprašat očeta, a povrtniše se je rekla, da je dobro.

Anton Škamperle.

Pripomba uredništva. Potrjamo, da g. Škamperle ni v nikakih zvezi z gori omenjenim dopisom. Ob tej priliki se obračamo do vsega občinstva z nujno prošnjo, naj nam poroča le brezdvomno ugotovljeno resnico, kajti vsaka neresničnost le škoduje dobri stvari.

Raje nemški!!

Nekega mojega znanca, stanujočega v Kolonji, so pozvali na sekcijo via Donatelo, kjer so ga trdo prejali, zakaj je za svojo družino — 4 osebe — vpisal slovenski občevalni jezik? To da ne gre! Vpisati da bi bil moral italijanski jezik! A če že noče tega, naj vpiše — nemški!! Torej nemški, ki ni deželni jezik, da! Nikakor pa ne slovenskega, ki je od vseh oblasti pripoznan kakor deželni jezik!!

Tudi hrvatski znajo!

Predvčerajšnjim je prišel v hišo št. 51 gospe Fabianove v ulici Molin a vento neki mlad človek, ki je govoril zelo uljudno in po hrvatski. Začel je mešati, da je prišel nekaj popraviti glede ljudskega štetja, češ: da pole niso prav izpolnjene. Od g. Erbiša je zahteval, naj mu pokaže kak dokument, a Erbiš mu je odgovoril, da je že 36 let v Trstu in da ima tu domovinsko pravico. Na to ga je vpraševal razne stvari o čienih družini, kar pa je že vse razvidno iz pravilno napravljene pole. Istotako ni nič opravil pri drugih stanovalcih te hiše.

Bolj srečen je bil v nasprotni hiši Pavlice št. 6. Premamili je Matija Jamnika, da je podpisal novo polo. Revez je pač neveden. Na stanovanjih Trdine, Bertolina in Vrabca, ki so vsi trije zavedni Slovenci, pa je našel doma samo ženske, ki jim je govoril po — hrvatski toliko časa, da so podpisale nove pole.

Strogi g. poslanec Pitacco naj nam malce pove, kakovo označenje je primerno za tako postopanje revizorjev, pa naj se je tudi vršilo s pomočjo — hrvatskega jezika!!

Domače vesti.

Promocija. — Dne 17. t. m. bo na graškem vseučilišču g. Danilo Komavli, rodod Gorican, starešina akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu, promoviran doktorjem prava. Gospodu Komavliju je še-le 23 let; gotovo redek slučaj, da je kdo tako mlad dosegel najvišjo akademsko čast! Naše iskrene čestitke!

„Slovenčeve“ laži o tržaških stvarih ne postajajo le vedno bolj zlobne, ampak tudi — neslane in neumne!! Tako pripoveduje „Slovenec“ z resnim obrazom gorastno bedastočo, da tržaški odvedniki

vesprejemljejo le take koncipijente, ki se obvezujejo, da ne odpro svoje pisarne v Trstu, ko bodo samostojni. Ako bi ta laž ne imela na čelu pečata idijotstva, bi pozvali „Slovenca“, naj v dokaz za svojo trditve navede konkretne podatke ali imena tržaških koncipijentov, ki so podpisali tako obvezo! Tako pa se kar pridružujemo vsem resnim ljudem, ki se smejejo tej bedastosti.

V isti številki je napisal „Slovenec“ senzacionalno — neslanost, da je v Trstu kuta borba za mesto voditelja na naših družbinah zavodih. — In sicer borba „liberalcev“ za „ljubi kruhek“. „Slovenec“ je tudi zelo zadovoljen, kdo zmaga v tej borbi? Prav ima „Slovenec“, da se tako čudi in da je tako radoveden. Saj mu ni zameriti, če ne zna, da je že tako z vsako službo — bodi državno, bodi zasebno, bodi... crkveno — da se navadno zanjo poteguje več kompetentov in da je z vsako službo združena pripomoč za — ljubi kruhek!! Od kakega drugega lista bi zahtevali več življenjske izkušnje; pri „Slovencu“ je me pričakujemo. Saj se klerikali nikoli ne potegujejo za nobeno službo in za noben zaslužek, temveč jim treba službe, boljše mesta in — boljši kruhek kar usiljevati, ker so vajeni delati le za čast in slavo božjo!

Res zanimivo je opazovati „Slovenca“, kako radi te nesrečne tržaške „temne točke“ skace sem pa kje od zlobe do — nesla-mosti!!

„Ljudsko štetje“ je dovršeno! Danes boste mogli že čitati natančne podatke! Ali da se razumemo! Ne morda ljudsko štetje, ki je magistrat tako pridno in vestno revidiral, ampak zanimiva in zabavna brošura, ki jo je izdal g. Josip Jedlowski o priliki velikega Ciril-Metodovega plesa na korist slovenske in hrvatske šole v Trstu. — Delo je opremljeno tudi krasnimi slikami v barvah in vsebuje mnogo šaljivega čtiva. Prodaja se od danes opoldne naprej po vseh tobakarnah, kjer se prodaja „Edinost“. Cena 30 stot.

Posnemajmo naše nasprotnike! — Kakor mravlje prispevajo pridno, z nekim upravnim idealnim navdušenjem naši narodni nasprotniki — Italijani za „Lego Nazionale“. Ne le v vseh mestih in trgih, temveč skoraj v sleherni vasi, kjer so naseljeni Italijani, prirejajo ples v prid „Lege Nazionala“, s katerega čistim dobičkom raznarodujejo potem našo dečo.

Posnemajmo naše nasprotnike v požrtvovalnosti za narodno stvar in udeležimo se v čim največjem številu sobotnega velikega Ciril-Metodovega plesa! V tem pogledu naj bodo nam res Italijani za izgled!

Velik Ciril-Metodov ples. S predpripravi za to veliko dobrodelno prireditev se je že pričelo. Odbor slovenske mladine kakor tudi naše rodoljubne dame se kaj pridno pripravljajo in ni dvoma, da bo letošnji ples še nadkrilil svoje vrstnike prejšnjih let.

Slavno občinstvo naj pa uvažuje namen prireditelja, ter temu primerno izvaja — konsekvence.

Pogreb pok. Rinaldinija. — Pogreb bivšega tržaškega namestnika barona Teodora Rinaldinija se je vršil včeraj zjutraj ob 10. uri ob veliki udeležbi. Mrtvaški sprevoz je otvarjal oddelek redarjev pod poveljstvom komandanta Malalana. Pred krsto so bili trije vozovi z vencii. Krsto so sledili razni sorodniki, namestnik princ Hohenlohe in zastopniki vseh državnih uradov z velikim številom uradnikov, vojaški dostojanstveniki, župan dr. Valerio, zastopniki raznih industrijskih in prometnih podjetij itd. Krsto so prepeljali na postajo južne železnice, odkoder so jo z vlakom ob 12-10 odpeljali v Gorico, kjer pokopljejo truplo v rodbinski rakvi.

Izjava. „Slovenec“ od minolega torka prinaša vest, da sem podpisani slednjič dobil zaproseno pokojnino ter da se imam zahvaliti bivšemu tržaškemu škofu dr. Naglu, da mi je pokojnina odmerjena skoro tako, kakor sem sam želel.

Ta „Slovenčeva“ vest ne odgovarja dejstvu in jej je lahko vidna — tendenca. Da sem dobil pokojnino, je res. Da se je stvar za-me povoljno rešila, na tem se imam v prvi vrsti zahvaliti nekaterim odličnim možem iz slovenskega tabora, ki jih pa iz delikatse nočem tu imenovati. Na prizadevanjih za mojo pokojnino je bil bivši tržaški škof dr. Nagl udeležen le toliko, da je mojo prošnjo pospremil po predpisih, ker je moral in drugače ni mogel. In važno dejstvo je, da se je vprašanje moje pokojnine začelo razvijati še le potem, ko je škof Nagl odšel iz Trsta.

Dr. Anton Požar.

Za veliki CM. ples. — Odbornice, ki sodelujejo na tej prireditvi, so sklenile, da pridejo v kostumih. Tako bo po paviljonih vse pestro naših gospic, ki bodo nudile krepčilo vsem udeležencem.

Pridite vsi, da se zopet razveselimo v bratski ljubavi in pomoremo naši šolski družbi.

Odbor „podpornega društva“ za slovenske visokošolce v Pragi“ se obrača z nujno prošnjo do slovenske javnosti, osobito pa do svojih bivših podpirancev in do vseh teh, katerim je bilo doposlano letno poročilo o delovanju društva s položnico c. k. poštne hranilnice, kakor tudi do onih tržaških, trških in mestnih občin ter okrajnih

zastopov, na katere se je odbor društva obrnil s posebno prošnjo, da bi se vendar vsi ti blagovolilci spomnili s kakršnim zneskom revne slovenske učeče se mladine na čeških visokih šolah v Pragi, katere trpi glad in zmrzuje, ker odboru društva nikakor ni možno ugoditi vsem prošncem v takršni meri, kakor bi bilo potrebno. Letos je za tretjino več prošncem, nego je bilo lani, toda prejemkov je letos doslej imelo društvo zn dve tretjini manje nego lani za ta čas, iz česar je dovolj razvidno obupno stanje društva. Odbor društva si dovoljuje torej apelirati na slovensko javnost, da stori svojo narodno in človekoljubno dolžnost ter tako olajša bedo slovenskega inteligentnega naraščaja. — Prispevke naj se izvoli pošiljati po položnici c. k. poštne hranilnice, ali po poštni nakaznici na naslov društvenega blagajnika: dr. Karel Sebesta, advokat Praga II. Spálcná 9.

V Pragi, dne 11. svečana 1911.

Odbor.

Zimska eskadra. Včeraj opoldne je komandant eskadre kontreadmiral pl. Kunst dal na admiralski ladiji „Nadvojvoda Fran Ferdinand“ obed, katerega so se udeležili tukajšnji državni in vojaški dostojanstveniki ter mestni župan. Eskadra je odplula danes zjutraj iz naše luke.

Pravico javnosti je podelil minister za uk in bogočastje prvemu do petemu razredu privatnega dekliškega liceja šolskih sester v Trstu za leto 1910/11.

Lože in sedeži za Ciril-Metodov ples so v predprodaji pri g. ej Biček, vratarici Nar. doma. Pri njej se dobijo tudi vstopnice za ples.

Organizirani delavci morejo dobiti vstopnice po 1 K za CM. ples v prostorih NDO. (via Lavatoio) in v prodajalnah konzumne zadruge členov NDO. v ulici del Bosco, ul. Miramare in v Škedinju.

Društvo „Ljudski Ode“ v Trstu. Danes v četrtek 16. t. m. bo v „Delavskem domu“ ul. Boschetto št. 5 predaval Etlm Kristan o predmetu: „Zupančič in njegove poezije“. — Jutri dne 17. t. m. pa o predmetu: „Revolucija, socializem in demokratizem“. Začetek predavanj ob 8.30 zvečer. Vstopnina 20 stotink.

Slovenskim občinam in denarnim zavodom je poslala družba sv. Cirila in Metoda minolo jesen prošnjo za podporo. Opravičila je svojo vlogo s tem, da jej je priložila družbeno jubilejno knjigo, opisujočo njeno četrstoletno velepomembno delovanje, opozorila pa je obenem na velike obrambne in prosvetne potrebe za slovensko mladino na obmejnih pokrajinah, katero nam hočejo odtujiti „Schulverein“, „Südmark“ in „Lega Nazionale“. Z ogroženih obmejnih pokrajin prihajajo namreč obupni glasovi in prošnje: „Na pomoč! Obvarujte, rešite slovensko zemljo in slovensko ljudstvo Slovenstvu!“ Ti klici so naslovljeni na družbo sv. Cirila in Metoda, veljajo pa vsem Slovincem, posebno še slovenskim občinam in dobro vspevajočim denarnim zavodom.

V imenu rojakov, bivajočih v ogroženih pokrajinah, prosi vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda za podporo in te prošnje so našle čisto prijaznih odzivov. Vsem občinam na čelu koraka mestna občina ljubljanska. Darovala je CM družbi l. 1909 — 1500 K, l. 1910 — 2000 K, tudi za l. 1911 je dovoljenih 1500 K, poleg tega bo vplačanih v petih letih pet obrambnih „kamenov“ po 200 K. Od drugih občin in od denarnih zavodov je prejela družba l. 1910 podpore 3804 K, a l. 1909 K 7736.

Družba sv. Cirila in Metoda se je odločila letos vsled nujnih potreb za ustanovitve novih šol; stroški so proračunjeni na okroglo vsoto pol milijona kron. Vsled tega se je mogla nadejati vsestranske in pomnožene podpore, da se stari zavodi ohranijo in da se novi omogoče.

Dejstva pa kažejo nasprotno. Neverjetno, ali resnično je, da nekatera županstva ne marajo informacij o narodnih potrebah in o družbinem delovanju; jubilejne knjige so se vrnile neprečitane, opremljene pa z nepopolno poštno položnico. Mestna občina ljubljanska je ostala zvesta družbi sv. Cirila in Metoda, v zvestobi jo posnemajo tudi letos nekatere tovarišice minolih let, mnoge pa pogrešamo, in tem težje pogrešamo čim večja je potreba skupnega dela v blagor našega naroda. Izrekamo torej iskreno željo, da se priglase družbi sv. Cirila in Metoda z gmočno podporo vse slovenske občine in vsi narodni denarni zavodi.

S prosveto k svobodi! To nam bodi geslo! Veliki Kirilo-Metodov ples, ki se bo vršil dne 18. t. m. v veliki dvorani „Narod. doma“, naj bo tudi kamenček k veličastni zgradbi narodne prosvete! Naši otročiči rabijo šol in ta vrla družba je edina, ki jih vzdržuje. Tega ne smemo pozabiti nikdar! Ker:

Narod brez šol, je narod brez bodočnosti!

Izgubila se je na sobotnem planinskem plesu zlata zapestnica. Ako jo je kdo našel, je naprošen, da jo odda — proti primerni nagradi — vratarici Nar. doma ali pa odboru tukajšnje podružnice slov. plan. društva.

Nevročljive pošne pošiljatve. C. k. poštno in brzojavno ravnanstvo nam je doposlalo seznam onih priporočenih in navadnih pošiljatev (poštnih nakaznic in de-

: ZIMSKA SEZONA :

BOHINJSK. BISTRICA

Grand hôtel
TRIGLAV

oddaljen 3 minute od kolodvora BISTRICA nasproti sankalšču. — kiberna kuhinja, k-borne pijače, zakurjene lepe sobe. Zlata zimske cene. — MEDNARODNO VODSTVO.

Naroča se sobe, sanke, sam in vremenska poročila.

Potovalni urad: P. CHRISTOFIDIS, Trst, Hôtel de la Ville

G. FONDA - Trst, Lloydova palača

VELIKA : ZALOGA : SEMENA

iz prvih trdk na Nemškem in v Italiji.

Zavod za negovanje cvetlic z velikim vrtom sadnih dreves in dreves za okraševanje v Zagradu ob Soči.

Vprašajte cenik pri G. Fonda - Trst, Lloydova palača. - Telefon št. 1628.

Na obroke!

JAKOB DUBINSKY

Na obroke!

TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga

ter moške in ženske suknje.

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE.

Cene brez konkurence.

= Moderno pohištvo =

Trst, ulica Gioachino Rossini št. 26, vogal ulice della Zonta

GUGL. BROD & CO.

opozarja slavno občinstvo, da je na novo uredil

svoje velike sobane

z modernim pohištvo

vsakega štila, ki je je nakupil pod takimi pogoji, da je zamore nuditi svojim cenj. odjemalcem po najnižjih cenah. — Katalogi na zahtevo zastoj. Povoljni pogoji za vplačila.

Saldakontista

sprejme takoj tovarna na deželi. Potrebno znanje slovenskega in nemškega jezika in kolikor mogoče laščine, kakor tudi lepa pisava. Pogoje po dogovoru. Ponudbe s ponatisi spričeval in sliko poslati na Inzeratni oddelek „Edinosti“ do 28. febr. 1911 pod „Saldakontist“.

Simić & Co. - Trst

ul. S. Anastasio 8-10

OBAVLJA

Agenturske in komisij. posle

Bavi se s prodajo kolonijalnega blaga in nakupom dež. pridelkov.

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točije se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila. Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1. ure popolnoma.

Tržaški grafični zavod

Trst, Piazza della Borsa 13. — Tel. 742.

Najnatančneje izdelovanje pečatov iz kavčuka.

Zaloga klešč za svinec, utiski v suho, numeratorji.

Lastna mehanična delavnica.

Cene jako zmerne. — Dela se izvršujejo tehnično natančno.

Splošno anonimno društvo za prevažanje

Via Ghega 3, Telefon 2487.

Shramba in prevažanje pohištva

Razpošil. in shramba kovčkov

Telefon 1220.

2572.

Čiščenje in shramba preprog

Telefon 2573.

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdk „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.

PRODAJA NA DROBNO.

CENE BREZ KONKURENCE.

narnih pisem), ki so bile v januarju 1911 v oddelku za nevročljive pošne pošiljatve odprte, a so jim odpošiljatelj neznan. Ta seznam je priobčen v polnem obsegu v tujakšnjem uradnem listu „Osservatore triestino“.

Žirovnikove narodne pesmi, IV. zvezek, ima v zalogi konsorcij „Slov. Branika“. Pesmi so posebno pripravne za male zbor in za družabno zabavo. Vezani zvezki imajo majhno obliko. — Naročajo se po slovenskih knjigarnah in pri upravnistvu „Slov. Branika“ za 1 K.

Velika internacionalna panorama je včeraj prišla in smo imeli priliko ogledati si nekatere predmete. Priznati moramo, da take še ni bilo v našem Trstu. Prvič se odpre na velikem Cirilo - Metodovem plesu!

Tržaška mala kronika.

Samomor. Včeraj predpoludne je zasebnica Marija Reinisch, stara 18 let, stanujoča v ulici Madonna del mare, izpila močno dozo karbolne kisline. Zdravniška postaja, ki je bila takoj klicana na pomoč, jo je dala pripeljati v bolnišnico, kjer pa je kmalu izdihnila. Vzrok samomora ni znan.

Tašina. Na ovadbo Marije Donatello je bil aretiran 25-letni zidar Italico Marinich, ker jej je baje vkradel iz sobe nekaj denarja. Marinich taji.

Izginila sta iz stanovanja Ivan Živic in Ivan Petrečič, oba stanujoča v ul. del. Monte št. 25 in se nista od predvčeraj več vrnila domov. — Stvar je prijavljena oblastnjim.

Aretiran je bil včeraj popoldne na trgu Pozzo del mare 26-letni dinar Ivan Milič iz Trsta, stan. v ljudskem prenočišču v ulici Pondares, ker je, kakor smo poročali včeraj, ranil Karla Regenta iz Kontovela. Milič je čin priznal in je izjavil, da je ranil Regenta v prepiru, ki ga je imel z njim. Med preprirom da mu je baje Regent pretil s smrtjo in ga zagrabil tudi za prsa.

Loterijske številke, izrečane dne 15. februarja:

Praga	22	54	61	28	21
Lvov	74	81	53	83	38

Koledar in vreme. — Danes: Julijana dev. — Jutri: Donat, muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 6° Cels. — Vreme včeraj: lepo, veter.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. — Semtertja jutrnja megla.

Društvene vesti.

Vaditeljski zbor „Trž. Sokola“ ima danes 16. t. m. zvečer ob 8. uri in pol vaditeljsko sejo. Ker je ta seja zadnja pred običnim zborom, prošim vse brate vaditelje, da se polnoštevilno udeležijo.

Na zdar! Načelnik. **Novo konsumno društvo v Barkovljah** bo imelo svoj redni občni zbor dne 5. marca t. l. v prostorih lastne gostilne (pri mostih) ob 1. uri popoldne in sicer z navadnim dnevnim redom.

Cerkveni pevci sv. ivanski priredijo v nedeljo 19. t. m. ob 5. uri popoldne v konsumnem društvu pri cerkvi veselico s petjem, igro in dobroti. Poleg pevskih toček sta na vsopredu šaljivi kuplet „Stari Kramjec“ in burka J. Stoke „Mutasti Muzikant“. Po veselici svobodna zabava.

Pevsko društvo „Slovan“ v Padriču priredi kakor že objavljeno, dne 19. t. m. ob 4.30 uri pop. v dvorani g. M. Grgiča, svojo prvo pustno veselico. Na vsopredju je petje, tamburanje, srečanje, igra in ples. Med veselico in plesom svira tamburaški zbor iz Lipice. Prijatelji zabave v nedeljo vsi v Padriču. Odbor.

Nar. del. organizacija.

Konsumna zadruga NDO. vabi vse zadrugnike, izlasti one, ki se poslužujejo v ulici Bosco, na jako važen sestanek, ki se bo vršil jutri v petek, dne 17. t. m. ob 7. uri in pol zvečer pri sv. Jakobu v prostorih NDO.

Naše gledališče.

V nedeljo popoldne dne 19. t. m. ob 4. uri

„VALČKOV ČAR“

Zvečer ne bo predstave.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Danes bo po tolikem prisilnem odlaganju premijera Gounodove opere „Faust“. Mesto g. ce Bonaplata-Bau, ki je morala odpotovati iz Trsta, bo pela vlogo Margerite ruska umetnica g. a Moška.

EDEN. Danes prične novi, jako atrakcijski program. Slavna Saharet bo gostovala od jutrnjega dne do 21. t. m.

DAROVI.

— Ženski podružnici CM. je daroval g. Anton Petrič 6 kron.

— Za Cirilo-Metodov ples so darovali: Gospa Antonija in g. Josip Gregorič, trgovec, 12 stekl. isterskega refoška, 1 velik paket čokolade; g. Fran Antoničič 2 stekl. konjaka; J. Delkin 1 pušico za lepoticje; g. a Schenk 3 pare otroških čevljev. Srčna hvala!

Vesti iz Istre.

Iz Sp. Škofij. Te dni razpošilja tuk. Slov. pevsko bralno in godbeno društvo „Istrski Grmič“ sledeče vabilo:

V najnovejšem času porodila se je pri nas misel, da ustanovimo v tuk. vasi otroški vrtec. Ideja je plemenita, ali v to treba tudi denarnih sredstev. Da pa položimo prvi temelj novemu vzgojevališču našega najdražjega zaklada, naše mladine, je tuk. domače narodno društvo sklenilo prirediti dne 18. t. m. familijarno zabavo, katere ves dohodek je določen izključno le za osnutje otroškega vrtca na Sp. Škofijah. Zabava, ki bo popolnoma domačega značaja, obsega: godbo, petje, poljudno predavanje s poslanjevanjem skijoptičnih slik in pa nastop šol. mladine, ako to dovoli okr. šol. oblast. Zabava se bo vršila v dvorani gosp. Ant. Ražema v naši vasi. Po vsopredju svobodna zabava in ples. Vstopnina ni določena nikaka, pač pa se zanašamo na Vašo narodno zavest, ki se izkaže tudi tem potom s tem, da:

Mal položite dar
Domu na oltar!

Začetek ob 8. zvečer.

Hrvatska Čitaonica v Buzetu priredi dne 18. februarja v veliki dvorani „Narodnega doma“ plesno zabavo. Svirala bo sokolska godba. — Začetek ob 8.30 uri zvečer.

Čitaonica v Puli priredi dne 18. febr. svoj „veliki društveni ples“ v dvorani „Narodnega doma“. — Začetek ob 8.30 uri zvečer.

Samo v Istri možno! V Rovinju so se vršile te dni občinske volitve. Ne poznamo sicer mestnega statuta rovinjskega in tudi ne volilnega reda. Na vsak način pa mora ta statut izgledati zelo čudno, če se pomisli, da je v prvem razredu vpisana kakor volilec ena sama trvdka, ki je izvolila vse odbornike in namestnike tega razreda!

Tak volilni red je možen pač le v Istri!

Tujci v Opatiji. Od 1. januarja do 8. februarja 1911 je obiskalo Opatijo 1845 gostov; poleg teh 263 pasantov — skupno 2108 oseb. Od 2. do 8. februarja 1911 je na novo došlo 495 oseb. Dne 8. februarja 1911 je bilo navzočih 1408 oseb.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj los. oddelku.

Pri mali družini se odda lepo meblirana soba z razgledom na morje. Mesečno 26 K. — Ulica F. Denza št. 10 II. nad. 258

Proda se moderna orhova spalna soba po jako nizki ceni in sprejme se mizararska dela po vsakem načrtu. Mizar, ul. Media 16. 257

Meblirana soba se odda takoj v najem v ulici Barrera vecchia št. 22, IV. nad. 317

Hišne posestnike v Trstu opozarjam, da prevzamem po pogodbi administracijo večih hiš Referenc: dobre. — Vprašanja na Ins. odd. Edinosti pod „Oster“. 116

Stanovanje s 4 sobami in z vrtom se išče kje v Škorfiji. Ponudbe na ins. odd. „Edinosti“ pod „Ant. novič“. 317

V četrtek dne 16. februarja t. l. se vrši v gostilni N. D. O. v ulici Carradori velikanski družinski ples. Vstopnina prosta. Prodajali se bodo imeuitni ocvirki. — Se priporoča Hinko Kosič. 229

Pozor! Citajte, uvažujte! Fot. graf Ant. JERKIČ via delle Poste 10, je na razpolago ala nemu otčinstvu vs. s pustni čas do 9. ure zvečer v svrhu slikanja v kostumih. 2129

Svetlo in likano perilo. Kdor hoče svetlo in likano perilo, naj se obrne na zavod F. Samoker v Trstu, ulica Cecilia št. 14, prtljiče. Telefon 22-69 2003

Mirodilnica Osmali pri sv. Ivanu išče d. čka praktkanta ali ša izvečbanega mladeniča s plačo 228

Josip Trampuš Trst, ulica Industria št. 3 (sv. Jakob) priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan svež kruh. Zaloga mesa vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladice in biškoti. 1228

MESO! MESO!

Razpošiljam franko proti povzetju

5 kg prekahenega svinjskega mesa za 10 kron
5 kg mesa prekahene gnjati . . . za 10 kron

Postrežba točna in popolna.

JOHANN BILLIK - Zator, Galicija.

Vek. Petrovčič
čevljarski mojster

Trst, ul. Barr. vecchia 40.

Zaloga izdelanih domačih čevljev.
Sprejemajo se naročila po meri.

Najboljše in najcenej. gorivo

Briquettes ^{znam.} „Klara“

Izključna zaloga SILVIO MALOSSI

Trst, ulica Gelsi št. 3

TELEFON 18-89.

Cena: 4 stot. kilogram

x dostavljenjem franko.

MEHANIČNA DELAVNICA

F. Miheučič & F. Venutti

Trst - Via Tiziano Vecellio 4.

Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, bencin in m. f. o. Industrijalne instalacije vsake vrste: mlinske, stiskalnice in čistilnice. Specialitet: žig za kamnje, sti-kalnice za gradnje: stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje olik in uzorcev za testenine in biškote. — Zaloga novih in starih motorjev, brizgalnic, strojev za vzdrževanje zidarkega materiala, mletje kave, drož in drugih tehničnih predmetov.

Hiša v najem!!

Enonadstropna hiša z lepo kletjo in hlevom, tik železniške postaje in drž. ceste, z dobro uspevajočo gostilno in trgovino, takisto pripravna za pekarijo ali kakšno drugo obrt, v bližini Volosko - Opatije, se radi rodbinskih razmer daje v najem s 1. aprilom 1911. — Več se izve pri lastniku g. Josipu Dekleva, gostilničarju v Permanih, postaja Jurdani. :: ::

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, I.

TELEFON 251 Rom. II.

(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Haeker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke
obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladnice ni v prtljiču, ampak v I. nad.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št 5

Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovratne sladice. Moka iz I. mlinov ter maslo. Likri, vino in pivo v stekl.

Postrežba tudi na dom.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vagal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke vsami za otroke. Povrhniki, močne jope kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke Tirolski loden. Nepremočljivi plašč (pristal angloški) Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Kupujte „Nar. kolek“!

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši.

registrovana zadruga z

Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I n. - (uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.

Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6% na menjice po 6% na zastave

Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navajastediti svojo deco.

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49

Sprejema naročila pogrebiv itd. itd.

JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.